

1. Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΤΟ...

Μέσο: . . . . . ΠΑΤΡΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ημ. Έκδοσης: . . .15/09/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .20/09/2017

Σελίδα: 8

Η μείωση των γεννήσεων προκαλεί μείωση των εγγραφών στο δημοτικό

Του **Μανόλη Γ. Δρεπάκη***

Σε πρωτοσέλιδο ρεπορτάζ της εφημερίδας «Πατρίς» με τίτλο «Λιγότερα παιδιά, άδειες αιθουσές» αναφέρεται ότι οι εγγραφές φέτος (σχολικό έτος 2017/2018) στην Α΄ Δημοτική, σύμφωνα με στοιχεία της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ηρακλείου στο νομό, θα είναι κατά 500 παιδιά λιγότερες σε σύγκριση με τα δύο προηγούμενα σχολικά έτη. Το άμεσο αποτέλεσμα αυτής της μείωσης θα είναι να μείνουν ορισμένες αίθουσες των σχολείων κενές και ορισμένοι δάσκαλοι να μην έχουν τάξη, εκτός εάν αυξηθούν τα τμήματα και σ' αυτά να κατανεμηθούν οι λιγότεροι μαθητές. Εάν συμβεί αυτό οι διδάσκοντες δεν θα μειωθούν και οι μαθητές θα ωφεληθούν. Σε σχετική δήλωσή του ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αποδίδει τη μείωση των εγγραφών στην αδυναμία των ζευγαριών να κάνουν παιδιά λόγω της κρίσης καθώς και τον επαναπαιρισμό στις χώρες καταγωγής τους ορισμένων οικογενειών αλλοδαπών με τα παιδιά τους. Στις αιτίες αυτές πρέπει να προστεθεί και η αδυναμία των ζευγαριών, λόγω της κρίσης, να αποκτήσουν τον αριθμό των παιδιών τα οποία επιθυμούν. Δυστυχώς, όμως για τη χώρα μας, η μείωση των εγγραφών στα Δημοτικά δεν άρχισε με την έναρξη της οικονομικής κρίσης. Είναι μια διαχρονική τάση η οποία, όπως θα δούμε στο δεύτερο μέρος του άρθρου αυτού, στο Σύνολο Χώρας ξεκίνησε ήδη από την δεκαετία του '60 και συνεχίζεται, με εξάρτηση ορισμένων

αναλαμβάνει. Πριν δούμε αυτή τη διαχρονική τάση θα εξετάσουμε σε ποια έκταση η μείωση των εγγραφών στην Α΄ τάξης του Δημοτικού στο νομό Ηρακλείου οφείλεται στη μείωση των γεννήσεων. **I.** Οι λόγοι στους οποίους οφείλεται η μείωση των εγγραφών στην Α΄ δημοτικού φέτος. Στις δύο πρώτες στήλες του πρώτου μέρους του Πίνακα 1 δίνονται οι εγγραφές στην Α΄ Δημοτικού στο νομό Ηρακλείου τα σχολικά έτη 2015/2016, 2016/2017 και 2017/2018 (φέτος). Στις δύο επόμενες στήλες του οι γεννήσεις στο νομό Ηρακλείου τα έτη 2009, 2010, 2011, δηλαδή τα έτη από τα κυρίως προέρχονται οι εγγραφές στην Α΄ Δημοτικού τα σχολικά έτη που προαναφέρθηκαν και στις τρεις τελευταίες οι διαφορές ανάμεσα στις εγγραφές και στις γεννήσεις. Στο δεύτερο μέρος δίνονται οι διαφορές ενός έτους από το προηγούμενο και το σύνολό τους. Από την τελευταία στήλη του πρώτου μέρους του Πίνακα 1 φαίνεται ότι και τα τρία σχολικά έτη οι εγγραφές στην Α΄ τάξη Δημοτικού στο νομό Ηρακλείου ήταν λιγότερες από τις γεννήσεις στο νομό πριν από έξι χρόνια. Πολλοί είναι οι λόγοι στους οποίους οφείλεται η διαφορά αυτή. Οι κυριότεροι από αυτούς

είναι: **-** Η μετακίνηση οικογενειών από το νομό Ηρακλείου σε άλλους νομούς της χώρας. **-** Η μετανάστευση νέων Ελλήνων (κυρίως προσοικούντων) με τα παιδιά τους σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και σε άλλες χώρες του κόσμου (ακόμα και σε αραβικές χώρες). **-** Ο επαναπαιρισμός οικογενειών αλλοδαπών με παιδιά ή η μετάβαση τους σε άλλες χώρες, εξαιτίας της ανεργίας η οποία τους πλήττει περισσότερο ό, τι τους Έλληνες, και **-** Ο μικρός αριθμός θανάτων των παιδιών τα 6 χρόνια που μεσολαβούν από τη γέννησή τους μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στην Α΄ τάξη Δημοτικού. Από το δεύτερο μέρος του Πίνακα φαίνεται ότι η βασική αιτία της μείωσης των εγγραφών σε ένα σχολικό έτος σε σχέση με το προηγούμενο είναι η μείωση των γεννήσεων. Η συνολική μείωση, όμως των εγγραφών φέτος σε σχέση με τα δύο προηγούμενα (453) είναι μικρότερη από τη συνολική μείωση των γεννήσεων (584). Η διαφορά οφείλεται στις διαφορές της 3ης στήλης. **II. Μείωση των γεννήσεων**

τα τελευταία 55 χρόνια
Όπως φάνηκε από το προηγούμενο τμήμα η κύρια αιτία της μείωσης των μαθητών του Δημοτικού είναι η μείωση των γεννήσεων. Η μείωση, όμως, αυτή, όπως προαναφέραμε, δεν ξεκίνησε με την έναρξη της οικονομικής κρίσης. Άρχισε, με διαλείμματα, από τη δεκαετία του '60. Στην πρώτη στήλη του Πίνακα 2 δίνονται οι γεννήσεις στο νομό Ηρακλείου σε διαδοχικές εξετησίες αρχίζοντας από την εξετησία 1956-1961 και φτάνοντας στην εξετησία 2010-2015 (τα παιδιά των εξετησιών αυτών είναι ο κύριος όγκος των εγγραφόμενων την επόμενη εξετησία). Στη δεύτερη στήλη δίνονται οι διαφορές της κάθε εξετησίας από την προηγούμενη και στην 3η οι ποσοστιαίες μεταβολές, δηλαδή το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η κάθε διαφορά στις γεννήσεις της προηγούμενης εξετησίας. Ο Πίνακας χωρίζεται σε τμήματα. Στο τελευταίο τμήμα του δίνεται η συνολική μεταβολή από το 1956 μέχρι το 2015. Από τον Πίνακα 2 φαίνεται ότι στον αριθμό των γεννήσεων ανα εξετησία στο νομό Ηρακλείου την περίοδο: **-** 1956-1979 σημειώθηκαν με αξιοσημείωσις αλλαξομοιαστικά

υπήρχε μια σταθερότητα και τελικά την εξετησία 1974-1979 οι γεννήσεις ήταν κατά 342 περισσότερες από την εξετησία 1956-1961. Σε αντίθεση με το νομό Ηρακλείου, στους τρεις άλλους νομούς στην Κρήτη και στο Σύνολο Χώρας σημειώθηκε σημαντική μείωση. **-** 1980-1997 σημειώθηκε συνεχής μείωση των γεννήσεων (συνολικά κατά 6.097). Πρόκειται για την περίοδο που σημειώθηκε μεγάλη μείωση σε όλους τους νομούς και στο Σύνολο Χώρας. Είναι χαρακτηριστικό ότι στις αρχές της περιόδου αυτής δηλαδή το 1980, οι γεννήσεις στο Σύνολο Χώρας ήταν 148.000, ενώ από το 1990 μέχρι το 1997 κυμαινόταν γύρω

στις 100.000! **-** 1998-2009 σημειώθηκε σημαντική αύξηση (συνολικά 4.362) λόγω της μαζικής εισροής μεταναστών (όχι προσφύγων) κυρίως από την Αλβανία, την εγκατάστασή τους στη χώρα και τις γεννήσεις από τις αλλοδαπές. Η αύξηση, όμως, αυτή δεν ήταν ικανή να αντισταθμίσει τη μείωση της προηγούμενης περιόδου. **-** 2010-2015 σημειώθηκε μεγάλη μείωση λόγω των συνεπειών της εφαρμογής των μέτρων των Μνημονίων, δηλαδή της ανεργίας της μεγάλης μείωσης των μισθών, συνεπειών που αποθάρρυναν τη σύναψη γάμων και την απόκτηση παιδιών που θα ήθελαν να απο-

κτήσουν πολλά ζευγάρια. Τα γεγονότα ότι όλα τα έτη της εξετησίας αυτές μειώνονται οι γεννήσεις σημαίνει ότι και το επόμενο σχολικό έτη μέχρι το 2021 θα συνεχιστεί η μείωση των εγγραφών στην Α΄ Δημοτικού στο νομό Ηρακλείου. **-** Συνολικά η μείωση των γεννήσεων την τελευταία σε σχέση με την πρώτη δεκαετία, όπως φαίνεται από το δεύτερο μέρος του Πίνακα αυτή ήταν πολύ μικρότερη από την αντίστοιχη στους νομούς: Λασιθίου (43,5%), Ρεθύμνης (33,2%), και Χανίων (30,1%) στην Κρήτη (26,5%) και στο Σύνολο Χώρας (36,2%). Στο Σύνολο Χώρας οι γεννήσεις από 937.656 την εξετησία 1956-1961 μειώθηκαν στις 598.470 την εξετησία 2010-2015, δηλαδή κατά 339.186 παιδιά. Πρόκειται για μια πρωτοφανή σε μέγεθος μείωση η οποία προκάλεσε τη μείωση πληθυσμού στα Δημοτικά σχολεία και στη συνέχεια μείωση και θα συνεχιστεί να μειώνει τον πληθυσμό των γυμνασίων και Λυκείων καθώς και τον αριθμό των υποψηφίων για τα ΑΕΙ/ΤΕΙ.

Η μείωση των γεννήσεων προκαλεί τελικά μείωση του εργατικού δυναμικού και επιταχύνει τη γήρανση του πληθυσμού της χώρας. Και ενώ όλα αυτά ήταν και είναι ορατά δια γυμνού οφθαλμού ήδη όλες οι κυβερνητικές επείδωσαν μια εγκληματική αδιαφορία και δεν έλαβαν τα απαιτούμενα μέτρα αν όχι για την ανάσχεση, τουλάχιστον για την ελαστικοποίηση τους. Και φτάσαμε την εποχή των μνημονιακών κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ, Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ -ΑΝΕΛ οι οποίες όχι μόνο αδιαφόρησαν αλλά έλαβαν και μέτρα εξουθενωτικά για τα ζευγάρια με παιδιά και αποτρεπτικά για τους νέους που θέλουν να συνάψουν γάμο και να αποκτήσουν παιδιά. Πότε, επιτέλους, θα συγκινηθούν όλα τα κόμματα και θα ομονοήσουν για τη λήψη δραστηρίων μέτρων για να σταματήσει ο εθνικός αυτός κατήφορος;

* Ο Μανόλης Γ. Δρεπάκης είναι πρώην: Αντιπρόεδρος της Βουλής, υπουργός και καθηγητής της ΑΣΟΕΕ.

Εγγραφόμενες στην Α΄ τάξη δημοτικού τα σχολικά έτη 2015/2016, 2016/2017 και 2017/18 και γεννήσεις τα έτη 2009, 2010 και 2011 στο νομό Ηρακλείου				
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	ΕΤΟΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΕΓΓΡ.ΓΕΝΝ.
2015/2016	3.729	2009	4.135	-406
2016/2017	3.614	2010	3.938	-324
2017/2018	3.276	2011	3.551	-275
ΔΙΑΦΟΡΕΣ				
2016/17-2015/16	-115	2010-2009	-197	82
2017/18-2016/17	-338	2011-2010	-387	49
ΣΥΝΟΛΟ	-453	ΣΥΝΟΛΟ	-584	131

Γεννήσεις ανα εξετησία την περίοδο 1956-2015 στο Νομό Ηρακλείου			
ΕΞΕΤΗΣΙΑΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
1956-1961	24.617		
1962-1967	24.079	-538	-2,2
1968-1973	24.662	583	2,4
1974-1979	24.955	293	1,2
1980-1985	23.244	-1.711	-6,9
1986-1991	19.598	-3.646	-15,7
1992-1997	18.858	-740	-3,8
1998-2003	19.918	1.060	5,6
2004-2009	23.220	3.202	16,6
2010-2015	20.475	-2.745	-11,8
ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2010/2015 ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ 1956/1961			
		-4.142	-16,8